6. Hafta

19–23 Ekim · 1. dönem · 4+1 ders saati

TEMA / ÜNİTE

Hayat Boyu Gelişim
bir Hilal Uğruna

KONU / METİN

Adını Göklere Yazdıran Çocuk
Bayrağımızın Altında

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kod	Öğrenme çıktısı
T.D.7.1	Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme (önceki haftalardan devam) • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları, bilgiye erişim olanakları; etkinliğin süresi doğrultusunda dinleme/izleme materyalini ve diğer kaynakları (sözlük, genel ağ, çalışma kâğıdı, grafik organize edici vb.) seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar. • c) Etkileşimli dinleme/izleme sırasında karşısındakiyle ilişkiyi sürdürür.
T.D.7.2	Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları; materyalin özellikleri ve etkinliğin süresi doğrultusunda kullanacağı strateji ve yöntemleri seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.D.7.4	Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme (önceki haftalardan devam) • a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.D.7.5	Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme (önceki haftalardan devam) • a) Dinlediği/izlediği ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar. • b) Dinlediğinde/izlediğinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. • c) Uygun durumlarda, iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi verir.
T.D.7.16	Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme (önceki haftalardan devam) • a) Metnin türüne uygun olarak giriş, gelişme, sonuç veya serim, düğüm, çözüm bölümlerini belirler. • b) Metnin bölümlerinin birbirleriyle bağlantısını belirler.
T.D.7.27	Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Dinleme/izleme sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak dinleyici/izleyici kimliğinin gelişimine yön verir.
T.O.7.1	Okumada materyal seçimini yönetebilme (önceki haftalardan devam) • a) Amacı, ilgi ve ihtiyaçları, materyalin özellikleri, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda metin ve diğer yardımcı materyalleri (sözlük, ek kaynak vb.) seçer. • c) Seçimleri üzerinde zamana bağlı değişime/üst bilişsel izlemeye dayalı düzenlemeler yapar.
T.O.7.2	Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme • a) Faaliyetin amacını, ilgi ve ihtiyaçlarını, materyalin özelliklerini, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda okurken kullanacağı strateji ve yöntemleri seçer ve seçimleri üzerinde zamana

Kod	Öğrenme çıktısı
	veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.O.7.3	Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme (önceki haftalardan devam) • a) Okuyacağı metnin başlık, görsel ve/veya belirli bir bölümünden hareketle içerikle ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahmininin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.7.4	Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme (önceki haftalardan devam) • a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.7.5	Metnin yüzey anlamını belirleyebilme (önceki haftalardan devam) • a) Metin ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar. • b) Metinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. • c) Gerektiğinde iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi verir.
T.O.7.21	Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme (önceki haftalardan devam) • a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.
T.O.7.28	Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Okuma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak okur kimliğinin gelişimine yön verir.
T.K.7.1	Konuşma sürecini yönetebilme • a) Konuşmayı başlatma, sürdürme, sonlandırmayla ilgili selam, hitap ve sonlandırma ifadelerini kullanır. • b) Uygun zamanda söz alır/verir. • c) Olay, konu, durum, problem vb. ile ilgili anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmak için herhangi bir yönlendirmenin etkisinde kalmadan soru sorar. • ç) Kendisine yöneltilen soruları cevaplar.
T.K.7.2	Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme (önceki haftalardan devam) • a) Konuşma şekli (sözlü üretim veya sözlü etkileşim), amacı, süresi, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda kullanacağı yöntem ve teknikleri seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.K.7.3	Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme (önceki haftalardan devam) • a) Konuşma amacını belirler. • b) Konuşma konusunu belirler. • c) Konuşma türünü belirler.
T.K.7.4	Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme (önceki haftalardan devam) • a) Konuyla ilgili ön bilgilerini (gözlem, anı, deneyim, güncel olay, haber vb.) belirler. • b) Ön bilgilerini konuşma içeriğiyle ilişkilendirir. • c) Belirlediği ön bilgileri konuşmasına aktarır.
T.K.7.26	Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Konuşma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak konuşan kimliğinin gelişimine yön verir. • c) Konuşmalarından oluşan ürün ve seçki dosyası (ses kaydı, konuşma metni, sunum videosu, çoklu medya ögeleri vb.) oluşturur.
T.Y.7.1	Yazma sürecini yönetebilme (önceki haftalardan devam) • a) Amaç, bağlam ve olanaklarını analiz ederek yazma konusunu, hedef kitlesini, dijital de dâhil yazma aracı ve ortamını belirler.

Kod	Öğrenme çıktısı
	• b) Yazılı etkileşiminde yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanır. • c) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde içerik ve süreçle ilgili gerekli seçim ve düzenlemeleri yapar.
T.Y.7.2	Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme (önceki haftalardan devam) • a) Yazma şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, bağlamı ve olanakları doğrultusunda kullanacağı stratejileri seçer. • b) Yazma şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, bağlamı ve olanakları doğrultusunda kullanacağı yöntem ve teknikleri seçer.
T.Y.7.3	Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Yazma amacına uygun paragraf türünü seçer. • b) Yazma amacına uygun metin yapısını seçer.
T.Y.7.18	Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme (önceki haftalardan devam) • a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler. • b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder. • c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır. • ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.
T.Y.7.21	Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme • a) Yazım kurallarını uygular. • b) Noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanır.
T.Y.7.22	Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Yazma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak yazar kimliğinin gelişimine yön verir. • c) Yazılarından oluşan ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir, alıntılar seçkisi, atasözü ve deyim vb.) oluşturur.
T.D.7.3	Dinleyeceğinin/izleyeceğinin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme • a) Dinleyeceğinin/izleyeceğinin başlık, görsel ve/veya belirli bir bölümünden hareketle içerikle ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) İçerik veya sonraki bölümlerle ilgili mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahmininin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır.
T.D.7.14	Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metin yapısından hareketle önemli bilgileri belirler. • b) Belirlenen bilgilerin birbirleriyle ilişkisini ortaya koyar.
T.D.7.17	Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Dinlediğinde/izlediğinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını belirler. • b) Belirlediği düşünceyi geliştirme yollarının birbirleriyle ve dinledikleriyle/izledikleriyle ilişkisini ortaya koyar.
T.D.7.18	Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirler. • b) Dinlediğinin/izlediğinin anlatımıyla söz sanatlarının ilişkisini ortaya koyar.
T.D.7.20	Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.
T.D.7.24	Medya içeriğini değerlendirebilme • a) Medya içeriğiyle ilgili bir norm belirler. • b) Belirlediği norma göre medya içeriğinde inceleme yapar. • c) İnceleme sonuçlarını belirlediği normla karşılaştırır. • ç) Karşılaştırma sonucundan hareketle bir yargıya ulaşır.
T.O.7.6	Görselle iletilen anlamı belirleyebilme • a) Görseldeki unsurlardan hareketle anlama ilişkin ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar.

Kod	Öğrenme çıktısı
	• b) Görselde doğrudan ve/veya örtük olarak iletilen mesajı belirler. • c) Gerektiğinde, görselle iletilen mesaja uygun tepkiyi verir.
T.O.7.7	Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme • a) Metnin sınırlı bir bölümünden ve görselden kanıt toplayıp ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) İlişkilendirmeden hareketle çıkarım yapar. • c) Bir yargıya vararak gerektiğinde tepki verir.
T.O.7.8	Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme • a) Metnin bütününden ve görsellerden kanıt toplayıp ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) İlişkilendirmeden hareketle çıkarım yapar. • c) Bir yargıya vararak gerektiğinde tepki verir.
T.O.7.14	Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metin yapısından hareketle önemli bilgileri belirler. • b) Belirlenen bilgilerin birbiriyle ilişkisini ortaya koyar.
T.O.7.15	Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin içeriğini yansıtan anahtar kelimeleri belirler. • b) Anahtar kelimelerin metinle ilişkisini ortaya koyar.
T.O.7.20	Metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Yazarın başvurduğu ikna etme tekniklerini belirler. • b) Belirlediği ikna etme tekniklerinin birbirleriyle ve metinle ilişkisini ortaya koyar.
T.K.7.5	Konuşmasında uygun tepki verebilme • a) İletinin hedef kitlesi, içerik ve yapısını (konusunu, ana fikrini, amacını, yapı ve dil özelliklerini vb.) çözümler. • b) Çözümlediği verileri kullanarak vereceği dönütü (nasıl cevap verileceği, hangi bilgi ve gerekçelerin kullanılacağı vb.) belirler. • c) Yorum ve değerlendirmelerini yansıtan tepki verir.
T.K.7.7	Yaratıcı konuşma yapabilme • a) Konuşmasında tema, karakter ve olay örgülerini farklı açılardan ele alır. • b) Deneyim ve gözlemlerini hayal gücüyle birleştirerek konuşmasını zenginleştirir. • c) Farklı anlatı yapılarını kullanır. • ç) Özgün çözüm, karakter ve diyaloglar üretir.
T.K.7.8	Hazırlıksız konuşma yapabilme • a) Hazırlıksız konuşma öncesinde çıkış noktası ve ön yaşantılarından hareketle kısa süreli zihinsel planlama yapar. • b) Doğaçlama yoluyla bağlama uygun konuşma yapar. • c) Konuşmasını konu odağı çerçevesinde sonlandırır.
T.K.7.9	Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme • a) Nefesini doğru ayarlar. • b) Kelimeleri doğru telaffuz eder. • c) Sesin şiddetini ayarlar. • ç) Doğru vurgu ve tonlamayla konuşur.
T.K.7.13	Konuşmasında sınıflandırma yapabilme • a) Sınıflandırma yapacağı unsurları ve ölçütleri belirler. • b) Unsurları, belirlediği ölçütlere göre ayırır. • c) Ayrılan unsurları ayırt edici özelliklerden hareketle tasnif eder. • ç) Tasniflerini (gerekli durumlarda grafik, tablo, görsel vb. ile destekleyerek) konuşmasında kullanır.
T.K.7.22	Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme • a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler. • b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder. • c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.
T.Y.7.4	Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme

Kod	Öğrenme çıktısı
	• a) Konuyla ilgili ön bilgilerini (gözlem, anı, deneyim, güncel olay, haber vb.) belirler. • b) Ön bilgilerini yazma konusuyla ilişkilendirir. • c) Belirlediği ön bilgileri yazısına aktarır.
T.Y.7.5	Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme • a) İletinin hedef kitlesi, içerik ve yapısını (konusunu, ana fikrini, amacını, yapı ve dil özelliklerini vb.) çözümler. • b) Çözümlediği verileri kullanarak vereceği dönütü (nasıl cevap verileceği, hangi bilgi ve gerekçeler kullanılacağı vb.) belirler. • c) Kişisel yorum ve değerlendirmelerini yansıtan tepki verir.
T.Y.7.10	Yazısında sınıflandırma yapabilme • a) Sınıflandırma yapacağı unsur ve ölçütleri belirler. • b) Unsurları, belirlediği ölçütlere göre ayırır. • c) Ayrılan unsurları ayırt edici özelliklerden hareketle tasnif eder. • ç) Tasniflerini (gerekli durumlarda grafik, tablo, görsel vb. ile destekleyerek) yazısında kullanır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

*Kontrol listesi
*Öz bildirim
*Cümle tamamlama
*Sözcük ilişkilendirme
*Boşluk doldurma/açık uçlu soru
*Bilgi aktarımı
*Öz değerlendirme
*Paragraf yazma
*Sunum yapma
*Sözcük ve kavram havuzundan seçerek yazma
*Zihin haritası oluşturma
*Tartışma
*Cümle/paragraf yazma
*Dereceli puanlama anahtarı
*Sözcük ilişkilendirme
*Çoktan seçmeli/Açık uçlu/İki bileşenli soru
*Kavram haritası
*Zihin haritası oluşturma
*Bilgi aktarımı
*Karşılıklı konuşma (diyalog)
*Sözcük ve kavram havuzundan seçerek yazma
*Dereceli puanlama anahtarı
*Cümle/paragraf yazma
*Sunum yapma
*Sorulardan/görsellerden/kavramlardan hareketle sözlü metin oluşturma
*Hata bulma
*Kontrol listesi

Kaynak: MEB TÜRKÇE (5-8. SINIFLAR) TASLAK ÇERÇEVE YILLIK PLAN+++.xlsx (7. SINIF ÇERÇEVE YILLIK PLAN) · https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/ortaokul-turkce-dersi-yillik-planlar_20260917_120004_398.zip · Kontrol: 2026-11-21. Maarif Rehberi tarafından düzenlenmiştir; resmî metin için kaynağa bakınız.